

til Formand i en Forsamling, ikke skulde komme til at udøve nogen skadelig Indvirkning i den Retning. Han var en Minoritet i den Commission, som havde afgjort denne Sag, og at stille den meest hyderliggaaende Minoritet i Spidsen for Althinget under saadanne Omstændigheder, det pleier man ikke at kalde Behændighed. Jeg vil imidlertid gaae meget videre og sige, at selv om denne Mand havde siddet aldeles indifferent paa Præsidentstolen i Althinget og slet ikke havde ladet sig forlyde med sin Anskuelse, der forøvrigt forelaa Offentligheden, maatte ethvert Medlem der være berettiget til at sige: Naar Regjeringen har sat ham paa den Plads, maa den ikke være afgjort imod hans Mening. Man har i Verden Lov til og bør explicere efter Gjæringer og Mænd mere end efter Ord. Man taler jævnlig med Mænd, hvis Ord man hører med fuldkommen Ro, men man skriver dem ind hos sig selv i den modsatte Betydning; og naar jeg seer Regjeringen stille i Spidsen for en Forsamling, efterat der har været et Møde som det, hvorom her er Tale, en Mand, som netop, saa at sige, har gjort en virkelig Overenskomst umulig, saa siger jeg, at Forsamlingen med god Grund maa kunne sige til sig selv: Regjeringen ønsker ikke nogen Afgjørelse. Vi Andre, som sidde her og vide, hvad der er med Island at gjøre, maae tage Sagen anderledes. Vi maae erkjende, at Overenskomstsveien ikke er mulig, og det ligger saa at sige i Tingens egen Natur, naar man i saadanne Sager stiller Althinget og Rigsdagen lige; der kan kun være een Meningsstilkjendegivelse, vi kunne kun betragte det som en Afgjørelse. Jeg vil derfor spørge den ærede Regjering, om den ikke vil tage under Overveielse, hvorvidt det næste Skridt ikke maa være, at der fremlægges os et Lovforslag, som afgjør Sagen i et nogenlunde gunstigt Forhold for Island, ja, jeg vil endog med Fornøielse sige saa gunstigt, som det nogenlunde kan gaae an, for at Islanderne ikke bagefter skulle kunne sige, at vi have benyttet vor Magt til at træde dem for

near, hvorimod de skulle sige, at vi have benyttet vor Magt til at bringe dem ud af en falsk Stilling. Jeg skal udtale, hvorfor det er vigtigt, at vi tydeligt bringe dem ud deraf. Det er vigtigt, fordi der i Island selv modnes en ganske falsk Anskuelse om, hvad Island er og kan blive, og ved hvilke Midler det kan blive det. Den Tale, der saa jævnlig føres, og som jeg ogsaa har hørt idag, at det, som man i Almindelighed kalder Døphsning, nemlig den tillærte Døphsning, er det, der forbedrer Landet, eller rettere sagt Menneskeheden — thi Landet kan ikke blive bedre, i alt Fald ikke ved dette Mittel — og skaffer Landet Rigdom, er ikke rigtig. Den Døphsning, som skrider jævnt frem med Landet selv i Forhold til dets Udvikling, ved dets egne Midler og ikke ved fremmed Indskydelse, gjør Landet stærkt. Giv derfor den Døphsning, som passer; hvad der gives mere, er til Skade, og hvad der gives mindre, er vel ikke gavnligt, men mindre farligt. Altsaa vil jeg foreslaae Regjeringen, at den tager under moden Overveielse, om det ikke var bedst ved Lov at afgjøre, hvorledes denne Sag skal ordnes; ellers faae vi ikke Slutning derpaa. — Der er endnu nogle Sager, nemlig disse Industriustillinger og Landmandsager og Theatret, med Hensyn til hvilke jeg er ganske enig med, hvad ærede Medlemmer have sagt, men derimod er jeg ikke enig med det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), naar han har sagt eller i alt Fald ganske vist er forstaaet af Mange, som om han meente, at Statskassen paa en eller anden Maade skulde participere i de jydskes Hederes Opbyrning. Jeg ønsker, at de jydskes Heder maae blive saa skjønne og herlige som Edens Have, men jeg ønsker tillige, at vor Finantsminister og vor Indenrigsminister ville frigjøre sig for directe eller indirecte at participere deri, eller at de idetmindste holde sig tilbage deraf saa meget som vel muligt. Jeg ønsker ligeledes, at man ikke kommer tilbage til den hele Skovhistorie, som engang er forkastet, idetmindste ikke uden at betænke sig to Gange. —